

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/942/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715205558
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3715205558.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľky B., zastúpenej L. proti odporcovi L., zastúpenému L., o určenie výživného na manželku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 14. septembra 2015, č.k. 8C/199/2015-32, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím rozsudkom uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky výživným 60 Eur mesačne od 03.06.2015, ktoré výživné je povinný poukazovať k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, vo zvyšku návrh zamietol. Zameškané výživné za obdobie od 03.06.2015 do 31.08.2015 vo výške 176 Eur uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Súčasne uložil odporcovi povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu súdny poplatok 43 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 26.04.2014, z manželstva sa im narodilo dieťa, mal. R., účastníci nežijú v spoločnej domácnosti od októbra 2014. Odporca na výdavky navrhovateľky neprispieva. Navrhovateľka je v súčasnosti na materskej dovolenke, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Odporca je riadne zamestnaný, býva u rodičov, pričom jeho priemerný mesačný príjem za obdobie od septembra 2014 do septembra 2015 bol vo výške 454,40 Eur. Odporca deklaroval náklady približne vo výške svojho priemerného mesačného zárobku. Okresný súd však pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti k navrhovateľke vychádzal z toho, že náklady na inkaso nie je možné započítavať v prospech odporcu v plnej výške, vzhľadom na to, že v domácnosti okrem neho žije ešte jeho brat a rodičia, a teda všetci by sa mali podieľať na týchto nákladoch. Taktiež okresný súd nezohľadnil v plnej miere ani povinnosť odporcu splácať úver, vzhľadom na to, že sám odporca vypovedal, že tento si zobral na opravu svojho auta, ako aj na pomoc svojim rodičom s rekonštrukciou domu. Je síce pravda, že odporca splátky úveru realizuje, okresný súd však bol toho názoru, že prednostne má zabezpečovať vyživovaciu povinnosť voči manželke, ktorá objektívne je na to odkázaná. Z vykonaného dokazovania okresný súd dospel k názoru, že je v možnostiach aj schopnostiach odporcu platiť navrhovateľke výživné vo výške 60 Eur mesačne odo dňa podania návrhu na súd až do doby právoplatnosti rozsudku o rozvode. Je nesporné, že navrhovateľkin príjem tvorí len rodičovský príspevok, stará sa o ani nie ročné dieťa, trpí epilepsiou, a teda objektívne sa nemôže zamestnať a zlepšiť si tak finančnú situáciu. Prídavky, ktoré poberá na dieťa, súd nemôže zohľadniť ako jej príjem, pretože sú určené pre potreby dieťaťa. Odporca je schopný popri riadnom zárobku si aj privyrobiť, pričom svoj príjem využíva len pre svoju potrebu a nie ako navrhovateľka, ktorá sa osobne stará o ich dieťa. Za obdobie od 03.06.2015 do 31.08.2015

odporcovi vznikol dlh na výživnom vo výške 176 Eur, ktorý je povinný zaplatiť navrhovateľke v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Keďže navrhovateľka v návrhu uplatňovala výživné vo výške 130 Eur mesačne, okresný súd jej priznal výživné vo výške 60 Eur mesačne, vo zvyšku návrh zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodil ust. § 71 ods. 1, § 75 ods. 1 veta prvá, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 veta prvá, druhá Zákona o rodine, § 142 ods. 2 O.s.p., § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z. z., § 7 ods. 5 položky 8 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie navrhovateľka a domáhala sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jej prizná proti odporcovi nárok na výživné manželky od 03.06.2015 do 03.09.2015 vo výške 130 Eur mesačne, zameškané výživné vo výške 390 Eur uloží odporcovi zaplatiť jej v lehote troch dní a prizná jej náhradu trov právneho zastúpenia spolu vo výške 599,25 Eur, vrátane trov odvolacieho konania. Uviedla, že v konaní bolo preukázané, že odporca je zamestnaný a jeho príjem predstavoval minimálne 550 Eur mesačne, pričom na jej výživu a potreby ničím neprispieval. Ďalej uviedla, že v konaní, sp. zn. 4P/27/2015 bola schválená dohoda rodičov, mal. R. bol zverený do jej osobnej starostlivosti a odporcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 90 Eur mesačne. V čase podania návrhu poberala rodičovský príspevok vo výške 226 Eur, pričom len náklady na bývanie v byte v G. E., kde účastníci bývali, predstavovali 120 Eur mesačne a 90 Eur mesačne bola hypotéka na tento byt. Zdôraznila, že trpí ochorením - epilepsiou a jej zdravotný stav si vyžaduje zvýšené náklady na stravu a zakupovanie liekov. Podľa jej názoru rozhodnutie súdu o výške výživného zo strany odporcu pre ňu ako manželku vo výške 60 Eur mesačne nenapĺňuje rovnosť životnej úrovne manželov a posilňuje v nezodpovednosti odporcu. Manželstvo účastníkov je v súčasnosti rozvedené. Vytýkala rozhodnutiu súdu prvého stupňa, že jej nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia a domáhala sa aplikácie ust. § 142 ods. 3 O.s.p., keď rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu a od výšky príjmu odporcu, ktorý nemohla objektívne zistiť. Alternatívne sa domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 37,96 Eur. Uviedol, že navrhovateľka je vlastníčkou 2-izbového bytu, ktorý podľa jeho názoru v súčasnosti prenajíma a na nájomnom má určité príjmy presahujúci sumu 130 Eur, ktorú od neho požaduje titulom manželského výživného. Pokiaľ je pravdou, že navrhovateľka tento byt neprenajíma, mohla by tak urobiť a získala by nie bezvýznamnú sumu, ktorá by pokrývala jej životné náklady. Túto úvahu považoval za v súlade s princípom potenciality príjmov, keď navrhovateľka má relatívne jednoducho a bez námahy možnosť získať prostriedky na svoju obživu. Poukazoval na majetkové pomery navrhovateľky, ktoré sú lepšie ako jeho, keď on nemá ani vlastnú strechu nad hlavou a za takejto situácie považuje požadovanie výživného navrhovateľkou za rozporné s dobrými mravmi. Uviedol, že súd správne zistil výšku jeho príjmov, pričom mu neuznal splátky úveru, ktoré použil sčasti na svoje potreby a jednak na prestavbu bytu navrhovateľky a následne pomohol rodičom pri prestavbe ich rodinného domu, pričom nemá možnosť si privyrobiť, zárobok v apríli 2015 bol jednorazovou možnosťou od zamestnávateľa, ktorá sa nebude opakovať. Mal za to, že konanie navrhovateľky je špekulatívne, keď dňa 29.04.2015 podala návrh na rozvod manželstva, ktorý po vytyčení termínu pojednávania vzala späť dňa 03.06.2015 a následne podala návrh na určenie výživného na manželku, z čoho vyplýva záver o účelovosti jej konania a cieľ účelovo predlžovať konanie. Rozhodnutie o trovách konania považoval za správne.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým odporcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu vo výške 43 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, sa odvolací súd nedotýkal, voči tomuto výroku odvolanie účastníkmi nebolo podané, tento nadobudol právoplatnosť (§ 206 O.s.p.).

V danej veci sa navrhovateľka domáhala proti odporcovi určenia výživného na manželku vo výške 130 Eur mesačne.

Súd prvého stupňa návrhu navrhovateľky v časti vyhovel a uložil odporcovi povinnosť prispievať na jej výživu sumou 60 Eur mesačne s účinnosťou od 03.6.2015 a vo zvyšnej časti návrh zamietol, určil zročné výživné.

Odporkyňa v podanom odvolaní namietala, že priznanie výživného na manželku vo výške 60 Eur mesačne je nespravodlivé, nezohľadňuje majetkové pomery odporcu a nenapĺňuje rovnosť životnej úrovne manželov a posilňuje tak zodpovednosť odporcu.

Podľa § 71 ods. 1 veta prvá, druhá Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektoré z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a končí sa právoplatnosťou súdneho rozhodnutia o rozvode manželstva, smrťou jedného z manželov alebo vyhlásením manželstva za neplatné. Požiadavka, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká, je odôvodnená ich rovnakým postavením v rodine a vyplýva z ich rovnakých práv a povinností v manželstve. Aj v tomto prípade súd musí podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadnuť na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného, pričom musí prihliadnuť aj na starostlivosť o spoločnú domácnosť (pokiaľ ju účastníci vedú) a o starostlivosť o mal. deti pochádzajúce z manželstva účastníkov.

V danej veci je medzi účastníkmi nesporné, že navrhovateľka nepracuje, je na rodičovskej dovolenke s maloletým synom účastníkov, o ktorého sa osobne stará a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 226 Eur mesačne. Poberá i prídavok na dieťa a výživné na dieťa od odporcu vo výške 90 Eur mesačne, ktoré však nie sú jej príjmami, ale sú príjmami dieťaťa. Navrhovateľka je vlastníčkou 2-izbového bytu v G. E., ktorého náklady predstavujú 120 Eur mesačne, 90 Eur mesačne platí hypotéku v súvislosti s týmto bytom. Žije prevažne u svojej matky v Obci M.. Odporca opustil spoločnú domácnosť v októbri 2014 a od tohto času sa o dieťa, ani o navrhovateľku nezaujíma, žiadnym spôsobom im neprispieva. Navrhovateľka v podanom odvolaní uviedla, že v marci 2015 došlo k dohode rodičov schválenej súdom, na základe ktorej bola odporcovi uložená povinnosť prispievať na výživu mal. R. sumou 90 Eur mesačne. Pokiaľ ide o priemerný čistý mesačný zárobok odporcu za posledných 12 mesiacov, t. j. od opustenia spoločnej domácnosti od septembra 2014 do septembra 2015, tento okresný súd ustálil vo výške 454,40 Eur mesačne, a to na základe rozsiahleho dokazovania. Odporca býva v dome svojich rodičov, ktorým prispieva sumou 147 Eur mesačne na plyn a 50 Eur im dáva na stravu.

Okresný súd vec správne právne posúdil, keď aplikoval ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine a pri určení rozsahu výživného sa riadil zásadami v tomto zákonnom ustanovení zakotvenými, a preto správne výšku výživného zo strany odporcu pre navrhovateľku ako jeho manželku určil sumou 60 Eur mesačne. Vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne účastníkov - manželov a prihliadol na odôvodnené potreby navrhovateľky, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch účastníkov. Keďže príjem navrhovateľky v uvedenom období spočíval len v rodičovskom príspevku vo výške 226 Eur mesačne, nakoľko je na rodičovskej dovolenke s mal. dieťaťom účastníkov, o ktoré sa osobne denne stará a odporca má príjem 454,40 Eur mesačne, je zrejmé, že životná úroveň manželov v čase podania návrhu rovnaká nebola, a to ani po zohľadnení nákladov odporcu s jeho bývaním a jeho odôvodnenými nákladmi, a preto má odporca povinnosť navrhovateľke platiť výživné manželky. Odporca si túto povinnosť dobrovoľne neplnil, preto správne ho okresný súd zaviazal k plateniu výživného vo výške 60 Eur mesačne s účinnosťou od 03.06.2015, t. j. od podania návrhu na začatie tohto konania na súd.

Pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že príjem odporcu je vyšší, a to vo výške 550 Eur mesačne, odvolací súd môže len konštatovať, že jej tvrdenie v priebehu tohto súdneho konania preukázané nebolo. Významným pre zistenie príjmu odporcu je správa jeho zamestnávateľa, pričom sa zisťuje nie najvyšší zárobok odporcu, ktorý v rozhodnom období dosiahol, ale priemerný čistý mesačný zárobok za posledných 12 mesiacov pred podaním návrhu na súd, ktorý správne súd prvého stupňa ustálil. Pokiaľ potom príjem navrhovateľky predstavuje sumu 226 Eur mesačne spolu s výživným od odporcu vo výške 60 Eur mesačne, bude jej príjem dosahovať sumu cca 286 Eur mesačne, pričom je výlučnou vlastníčkou bytu, na druhej strane odporca má príjem preukázateľne vo výške 454,40 Eur, má súdom určenú povinnosť platiť výživné na mal. dieťa účastníkov vo výške 90 Eur mesačne a pri zohľadnení jeho povinnosti

platiť navrhovateľke výživné vo výške 60 Eur mesačne zostane mu porovnateľná suma 304 Eur na uspokojovanie svojich potrieb, pričom nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti.

Vzhľadom na uvedené, tvrdenie navrhovateľky, že životná úroveň odporcu je vyššia ako jej životná úroveň, rozhodnutie súdu prvého stupňa je nespravodlivé a nezohľadňuje majetkové pomery odporcu, nezodpovedá skutkovému stavu danej veci zistenému súdom prvého stupňa, ktorým je odvolací súd viazaný (§ 213 ods. 1 O.s.p.).

Z týchto dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, a to aj v časti určenia nedoplatku na zročnom výživnom a o trovách prvostupňového konania.

Pokiaľ sa navrhovateľka domáhala v danej veci aplikácie § 142 ods. 3 O.s.p. na rozhodnutie o trovách prvostupňového konania z dôvodu, že rozhodnutie v danej veci záviselo od úvahy súdu, odvolací súd sa s jej tvrdením nestotožňuje. V danej veci ust. § 142 ods. 3 O.s.p. na danú vec nedopadá, nakoľko rozhodnutie v danej veci nezáviselo od úvahy súdu, ale záviselo od skutkových zistení a právneho posúdenia nároku navrhovateľky, ktorý uplatnila vo výške 130 Eur mesačne titulom výživného na manželku. Priznaný jej bol nárok proti odporcovi na výživné vo výške 60 Eur mesačne a vo zvyšku bol jej návrh ako nedôvodný zamietnutý, pričom súd sa pri svojom rozhodovaní neriadil vlastnou úvahou, ale vychádzal z hmotnoprávnych ustanovení § 71 a nasl. Zákona o rodine, ktoré upravujú nárok požadovaný navrhovateľkou. Pokiaľ súd prvého stupňa v danej veci aplikoval na rozhodnutie o trovách prvostupňového konania ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, bolo jeho rozhodnutie správne a odvolací súd sa s ním stotožňuje.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, § 150 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov konania nepriznal, keď mal za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré trovy odvolacieho konania odporcovi nie je možné priznať a tieto videl v pomeroch navrhovateľky, ktorá je na materskej dovolenke a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok vo výške 226 Eur mesačne a výživné od odporcu vo výške 60 Eur mesačne.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.